

Forfatter: Blicher, Steen Steensen

Titel: Min Tidsalder [Skandinavien]

Citation: Blicher, Steen Steensen: "Min Tidsalder [Skandinavien]", i Blicher, Steen Steensen: *Udvalgte værker*, Gyldendal, 1982-83, s. 327. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-blich07-shoot-workid89122.pdf> (tilgået 24. juni 2021)

Anvendt udgave: Udvalgte værker

Af: Min Tidsalder

 [Skandinavien]

 Skandinavien - om Forladelse; Sverrig, Norge og Danmark.

 Det første af disse Riger befandt sig ret godt ved Kong Gustav III's Revolution, Ligesiden den tolvte Carls Støvle blev sparket bort, og hans Nakke helbredet for Stivhed ved Blykuren, havde Huer og Hatte, deels skiftevis, og deels ifællig vidsket Støv af deroppe i Riddarehuset. Men Spindelvævene bleve fordetmeste siddende, til Gustav kom med sin Støvekost, og fejede ned. Edderkopperne løb væk, og somme spandt nye Væve. - Han selv spandt et stort Næt, som han trak ind over den finske Bugt. Det holdt ikke: Det hjalp ikke, at han var ridende i Søslaget ved Hogland. Hesten fik det ene Been knust, og Rytteren maatte spadsere hjem. - I Landslaget derinde, som ikke var noget egentlig Slag, men en Demonstration, der gik det reen Krebsgang; thi hans Officerer foretog sig paa egen Haand en Spadseretour til den urigtige Side, nemlig over den bothniske Bugt vester paa. - Det var nogle comiske Krige, han førte den samme Gøstaf. Han havde i samme Godlav een med Hoffet paa Christiansborg, der havde faaet saadan en særdeles Smag for grønne Uniformer. Denne hersens Krig kostede mere Blæk end Blod; der faldt kun een Mand, ved Qvistrumbroe nemlig, og det ved ulykkelig Hændelse. Der var nemlig en Tydsker marscheret ned fra Norge med en heel Sværm af disse flinke Gutter, der meget gjerne ville slaaes; men naturligviis ogsaa vide " Hvorfor." Ved Qvistrumbroe var intet Hvorfor at opspørge. Og da den ene Mand nu var kommen saa galt afsted, saa gik Norbaggerne tilbage, og toge Tydskeren med sig. - Saaledes skulle alle Krige føres og endes.* Her fattedes blot: at den " evige Fred" som *

328 begge Contrahenterne vare enige om at erklære, tinglæse og med Vidners Underskrift at lade protocollere, fik den slemme Paategning: "lovlig Adkomst findes ikke."

 Imidlertid havde de franske Kokke begyndt at lave den forlorne Skilpadde, som ogsaa smagte Restaurationsgjæsterne ret behageligt. - Den svenske Overkok vilde ikke vide af den nymodens franske Ret at sige, men holdt sig til sine egne gamle. Ja, hvad blev Udfaldet heraf? Underkokkene som endnu ikke havde glemt Køkkenets Reengjøren 1772, hævnede sig tyve Aar derefter, ved at lave sprængt Kjød af stakkels Gustav.

 Hans Søn kom bag efter ham; og han gik snart bag af Dandsen. Men forinden det fortælles, maa vi see os tilbage. - Til at lege Despot, hører nuomstunder en god Portion bonapartisk Hjerne; men Gustavs Søn havde kun en lille bitte Hjerne, og den endda rent forskruet. Med eet Ord: alt hvad han foretog sig var bagvendt. Da Præstesønnen fra Engelland med alle hans Ulke brød igjennem Øresund, for at lave os Skjertorsdagskaal i Kongedybet: da stod Oversvensken, og saa til, og grinte i Skjægget - Den Daare! - Han troede maaskee paa Sjølevandringen, at Gustav Adolphs Aand var faret i ham; thi vilde han ogsaa gjøre Underværker i Tydskland, og standse Napoleon paa hans Tamerlansfærd. Den europæiske Tartarchan værdigede ham neppe et Øjekast. Den nordiske Don Qvixote gik hjem, uden at have brugt sin Landse, og skjænkede Kjøbenhavns Bombardement nogle fornøjede Øjekast. - Hans ridderlige Aand havde ingen Roe: baade Danmark og Rusland skulde paa eengang føle hans Vælde - den forresten ingen uden Han selv troede paa. Danmark ændsede ham neppe, for vi havde jo fuldt op at bestille med vore brittiske Venners Beværtning. Men Rusland afhug hans ene Arm - jeg mener Finland; og den er og bliver væk. Selv gik han strax efter væk, da han nemlig blev smidt ned af Slotstrapperne. Han maatte endda være glad ved, at han ikke brækkede Halsen, og kunde ride sin Rozinantesom han gjør endnu den Dag i Dag - uden at møde andre Fjender end hans egen Indbildningskrafts Vindmøller og Vandmøller.

 Naa, man skulde jo have en Konge igjen; men Hvem? Havde Dalekarlene maattet raade, saa havde man kanskee faaet en af Grev Diderichs Efterkommere rigtig under "De Tre Kroner;" men de vare jo kort iforvejen faldne ned i Slagtergaden, og Christjern Tyrans Aareladning var kun et Palliativ.

329

 Hvad gjorde saa de "svenske Herrer og gode Mænd?" - De bestilte dem en Konge af dansk Race. Han var af de gode dygtige "Christianer;" og Svenskerne havde allerede haft alvorlige Prøver herpaa. Men Norge var dengang endnu for langt fra Sverrig. Han maatte hellere have rejst hjem til Augustenborg. Der kan man dog drikke baade Kaffe og Viin uden Mistanke om skadelige Tilsætninger. Den første Drik, som allerede i Norge, var lavet til ham, fik, ved en Hændelse, Een af hans Adjutantere, og fik saa ondt af den, at han faldt overende, og blev liggende. Vinen fik han selv paa Qvibbing-Hede. Den slog ham af Hesten og fra Tronen. Hvad kunde det nytte ham, at Viintapperen blev slaaet ihjel med Paraplyer paa Riddar-huustorget, eller at Livvagten stod som rolige Tilskuere ved denne borgerlige Tragedie?

 Atter "Een for Mange."

✂ Det er synderligt - om blot som et "å propos" at denne Grev Fersen escorterede sextende Ludvig, og hans Dronning, som i Gjerningen var Konge, til Moulins, og paa Postmesterens Befaling tilbage til Paris igjen. Han saae nu med egne Øjne, hvorledes Postmestere og andet "Canaille," som det hedder i Hoffsproget, sommetider kan røre sig: Han udtalte til "L'Autrichienne" sin Anelse, at han skulde miste sit Liv i et saadant Røre. Det havde været mere summarisk, om Han, som Hun, havde ladet sig operere af Samson - ham Doctor Guillotins Assistent paa "Grevepladsen" I veed - jajah! den var ikke allene for Grever. -

✂ Saa bestilte man sig Een af Napoleons Fabrik. Det var durabelt Arbejde - Han er endnu ikke opslidt, den gamle dygtige Carl Johan. Om hans Fader var Parykmager, som man har fortalt, veed jeg ikke forvist; men det veed mange fleer end jeg: at han har puddret Konger og Fyrster, og blandt disse ingen tykkere end hans egen Svoger, som og derefter blev skaldet, og maatte lade slaae sig Plade. Jeg veed ikke, om den er kommen med fra Longwood til Frankrig; men det kan ogsaa være ligegyldigt, for der er man vel dreven i Plattenslagerne; det maae hele Europa, paa Sverrig og Engelland nær, bekjende.

✂ Saa var det da derefter: at meeromrørte Corsicaner fik sin store Hær begravet under russisk Vinterpudder; da var vor Svoger ogsaa med, for at banke Pudderet af, efterat han iforvejen havde hvidsket Moskoviternes Herre et godt Raad i Øret. - Det forstaaer sig: Noget for Noget om Venskab skal holdes; og et godt Raad finder sommetider 330 et godt Sted. - Finland vilde Alexander ikke af med; hvad gjorde Han saa? Han gav Norge i Honorar. Norge hørte ham rigtignok ikke til; men man slipper nemmest ved at give bort, det man ikke ejer. Ved denne Gave var nu den Omstændighed: at den skulde tages, og det med Magt. Naa der blev ogsaa brugt Magt, men endnu langt mere Godhed. Og saaledes gik det da meget godt an, at Danmark fremtidigt slap fri for at proviantere Klippelandet.

✂ Jaja, paa en anden Maade gjorde det Ondt, at faae Dronning Margrethes Treslæt skaaren rent af i Væven, hvor det havde siddet i flere hundrede Aar. Hm! kanske sig Traade og Trommer ogsaa have været mølædte.

✂ Menneskeheden bliver dog bestandig klogere; det er: den bliver bedre. Det varede længe, inden de tre nordiske Folkeslag - som i Grunden er kun eet Folkeslag - kunde faa tilho'eds: at indbyrdes Venskab var Klogskab, sund Statsklogskab: at der var en ægte Politik, for Ex. den Bernstorpske, og en falsk Politik, for Ex. den Canningske.

✂ Norge havde levet et meget langt, og som jeg ikke veed andet - fornøjeligt Ægteskab med Danmark; omendskjøndt Sidstnævnte ikke var nogen god Oeconom. Dette tog Førstnævnte sig ikke saa nær, førend vor formaledidede Syvaarskrig formørkede det forhen saa skjønne Samliv, der endte, desværre! med formelig Skilsmisse. - Det var en hæsliig Historie, thi da den fælleds Boe kom under Skiftebehandling, kom Norge til at tage Deel i Gjælden, som hidtil var det temmelig ukjendt, og svirpede temmelig hvast. - Naaja! de have klaret deroppe; og deres Jern, og Tømmer og Fisk og Salt, o.s.v., har nu holdt Statskassen i ønskelig Velgaaende. - Det forstaaer sig: de holde ingen Konge, intet Hof, ingen skrammareret Livvagts og staaende Hær for Fornøjelse, ingen Flaade, som raadner i Havnen. Og alle de mange andre, for de fleste velindrettede Stater, nødvendige Paalæg: Told, Accise, stemplet Papirafgift, Grundskat og Landskat, og vor Herre veed hvormeget, det altsammen har Gutterne sendt tilbage, derhen hvor det er kommen fra. Mange Tak!

✂ Et godt Raad ville I dog ikke foragte: bruger saameget af den danske Sindighed, som I kunne være tjente med - det hele var vel ikke tjenligt- og lad os saa være gode Venner, som vi have været før!

✂ Jeg kan virkelig aldrig glemme denne Rivt 1814. Den staaer aaben endnu, og gaber ligesaavidt som Bølgen gaaer mellem Skagen og 331 Lindesnæs. Det gamle stærke Kjoleskjød har Svithiod riet til sit; istædet for det andet, som vi veed, Moskoviten rev af. - Ikke fordi jeg troer, at Syningen vil gaae op; men den synes mig dog ikke fuldkommen durabel. Og tilmed er der Forskjæl paa Tøjet, saa vel hvad Couløren som Vævningen angaaer.

✂ Men lad os nu see lidt nøjere til! Vor Halvbroder deroppe bruger Storthing - eller som det hedder paa norsk: Storthing. Det er ikke saa avet. Mestere og Svende ere ret flittige, og gjøre solid Arbejde paa dette deres Laugshuus. Der forefalder jo, som man let kan vide, en Smule Skjænderie nu og da; men det forfrisker, og jager Ole Lukøje bort - "hvorhen saa?" (Det veed vi nok, men vi snakke ikke om det).

✂ Forskjæreren har ellers sin haarde Nød med disse uregjerlige Burscher: Kellgrens "Byxor" ville de nu slet ikke trække paa, men hellere klæde sig som Magnus Barfod. Og jeg skal aldrig nægte: at saadan Dragt jo er friere og mere beqvem. - Jeg vil ønske: at den stedse maae baade passe og klæde dem, og at - jah! det er vel formeget at ønske - at Vi hernede kunde tage vore Moder deroppefra; om der ogsaa skulde være lidt Forandring paa Snittet.

✂ God Morgen! I Norske!

✂ "God Nat! I Danske! Og drømmer behageligt!"

✂ Danmark! Mit Fødeland! Mit Fædreland! Mine Øjne løbe over, mit Hjerte bløder, ved at tænke paa din langsommelige Vanskjæbne.

✂ Han, hvem Mülhausens Øxe skilte ved et dygtigt Hoved derude paa Østerfælled, havde sagtens repareret og tilbygget noget mere, end han fik Lov til; men han kom for tidlig- og Vi her komme altid for sildig; Noget gjorde han, ikke saa lidt, og det er endnu at see, men naar saadanne gode Hoveder som Luxdorph og Suhm hjalp til at skille ham ved sit, hvad skulle vi saa sige? Inte andet: end hvor i et Land det Resolute mangler, der hersker det Absolute. - Prosit!

✂ Men herinde var dog noget herligt Absolut, fremstræbende, fremdrivende; en god Genius, som det hedder, der foer ind i Hjernen paa een efter den anden Statsmand- og sommetider i flere paa eengang, thi slige Aander ere delelige.

✂ Fra Skafottet paa Østerfælled opsvang sig, en Phønix, det foryngede Danmarks Skytsaand. Fæstebreve og Pergamentsbreve finge begge nyt og lige godtkjøbs Stempel.

✂ Da den wittenbergske Morten havde knækket den frygtelige 332 Krumstav, løftede Pergamæntsmændene deres Kjepe, og smurte tykt paa Borgere og Bønder. De Første skultrede sig, og knurrede imellem; men gjøe, det vovede de ikke. De sidste toge stiltiende mod deres Prygl, og vedblev at trælle for de strænge Herrer. 1660 fik disse et Knæk, som de aldrig har kunnet forvinde. Men Han med Kronen paa Hovedet fik igjen større Magt, end han kunde bruge og mere at bestille, end han kunde overkomme. Saa var det da; at han antog i sin Tjeneste baade Ladefogder og Skattefogder, og mange andre Fogder, med samt en urimelig Hob Tyende, der egentlig blev en perrenerende Livvagt for Fogderne. Og disse Prætorianer have generet vore Konger hartad ligesaameget, som hine romerske deres Kejsere.

✂ Saa fik da langt om længe en velsindet, ja temmelig frihedssindet Statskudsk Tøjlen mellem sine Fingre. Og Een dygtig Kjøresvend efter den Anden sad hos, og tog fat af og til. - Saa fik de Sorte derovre Menneskerettigheder, saavel som herhjemme de Hvide - dem i de graa Kjoler. Hvide Baand og blaa Baand, dem tilstads, lod man hænge; men Stavnsbaand og flere af den Slags rev man istykker, og smed dem paa Ilden - paa Phønixilden. - Hille mænd! hvor den varmede og lyste! Man fik meget at see, som var splinternyt for de Allerfleste: der saae man Udskiftning og Selveie ogsaa for Bønder, hjemmegjorte Soldater, istædetfor dem man forskrev derudefra, som kun vare brugbare mod Landsens egne Børn, men ikke mod Fiender, I Samklang med denne Indretning stod Anordningen om Indfødsretten. Den gav Danskheden et mægtigt Opsving. Hidtil blev danske Soldater commanderede paa tydsk. Ved Hoffet taltes kun tydsk og fransk. Paa de adelige Herreborge iligemaade; undtagen maaskee naar der skulde skjændes paa Tjenestefolk og andet dansk Canaille. Ja naar en Junker og en Frøken skulde copuleres comme il faut, saa maatte det gemene danske ikke bruges.

✂ Den blodløse Affaire ved Qvistrumbroe havde, som rimeligt, slet ingen Virkning paa Danerstatens Fremskriden, ligesaa lidt som Revolutionen i Frankrig. Alle de andre europæiske Vægttere peeb og raabte Brand; men vores taug stille, og sørgede for, at vore Søfolk, umolesterede kunde bjerge ved Branden, ligerviis som før ved den transatlantiske. Der vare flere som hertil saae skjævt, især de, der kalde sig selv saavel Landsherrer som Vandsherrer. (Den første Herlighed er grundet paa Guineer, den anden paa Kanoner). - Naa, de vilde først føle os paa Tænderne - thi Mindet om "the bloody Dane" var endnu ikke 333 uddød, og dør vel aldrig. Saa følte de da til een af vore Søkrabber - Fire mod Een. - Den krattede fra sig saalænge den kunde, og knækkede mangan en Hummerklo. - Det var et godt Specimen; den store Examen blev opsat nogle Aar. -

✂ Mere fornøjelig var Billes Sextuur ved Tripolis: der var kun Een af hans der faldt overende; men hundrede eller flere Turbaner skiftede Hoveder.

✂ Aaret Syttenhundrede og Ni og halvfems er mærkeligt, langt fra ikke glædeligt, i Danmarks Historie. - Bernstorff havde resigneret, og en norsk Bjørn var kommen til at sidde for Bordenden i een af de Borgestuer, vi før har berørt. Han var en dygtig Borgfoged og holdt Justits som sig hør og bør. Men saa blev Een af Folkene, efter hans Mening, næsviis; og saa smed han ham paa Døren, og lukkede - om ikke den - saa dog Munden paa de andre - det var saamænd den 27 Sept. 1799. Jah! der er jo sidenefter mumlet og knurret udenfor lige til nu; men hvad er der kommet ud af? Der ere komne Folk - ud af Landet, som kunde gjort eet og andet Godt inde i Landet. Men hvad skulle vi simple Folk med saadan noget? Hvad forstaae vi os derpaa? Det er kun de Vældige, der nyde, hvad der gaaer vore Munde - om just ikke vore Næser forbi,

✂ Nu komme vi til ovenberørte store Examen. Den holdtes Anden April Aar Attenhundrede og eet, herude paa Rheden. Professor Nelson examinerede og det meget skarpt i fem Timer uden noget Frihedskvarteer. Han rejicerede alle Candidaterne paa to nær, som forlode Examen - hvortil de vare haardt tvungne. - Rector magnificus, Parker hedde han, forholdt sig stille som Assessor.

✂ Vi herinde gave eenstemmigt vore Gutter: "Præ ceteris med Slange." - Men nok af Allegorie! Nu Noget af Sandhed! og den uden Beklædning!

✂ Dersom Ordsproget: "at spare paa Skillingen, og lade Daleren gaae" passede paa Statsoeconomer, da var det paa vores. Den anden April sparede man baade paa Skibe og Folk; det vil sige: man skød de gamle og

skrøbelige Skibe ud mod Fienden, og gjemte de nye og stærke. Det var næsten en Selvfølge, at man holdt de fleste Søgutter bag ved Bommen, og skippede Landkrabber derud. Det var Synd at sige andet, end at disse viste sig tapre lige til det yderste; men dertil borde og kunde Engellænderne være bragte. - Bille stod paa Toldboden - udenfor sine "Svaner," og græd Hannibals Graad, da han blev 334 tvungen ti! at forlade Italien. Taarerne vare spildte, saavel som det danske Blod paa Blokskibene. Havde Bille blot maattet gaee ud henadmod Sidstningen af Slaget, han kunde, efter Vindens gunstige Beskaffenhed, gjort lyst i Kongedybet, og ikke var blevet sungen i Drurylane: "Our noble Tars have crush'd the haughty Dane."

☒ Da Nelson mærkede, at han var i stor Knibe, at, i det ringeste tre af hans Orloggere, der vare løbne paa Grund under Trekroners stærke Batterier, vilde snart vorde tilintetgjorte, benyttede han sig af en Krigslist, som desværre! ogsaa lykkedes: han hejsede Stilstandssignal, og afsendte med Fredsflag en Parlamentær - ikke til vor Forsvarslinies Højstbefalende, men ind til Toldboden, for at vinde Tid til at frelse sine egne Skibe, og bemægtige sig vores. Kronprinsen lod sig besnakke, og Sejeren, vi havde ihænde, greb Horace med sin ene Haand. - "Ak! vi slaes godt; men Krig forstaae vi os ikke paa."

☒ Det følte ret for Alvor i Attenhundrede og Syv. Vi vare lydeligt og tydeligt nok varskuede i selve de engelske Blade; men vore Ører vare tilstoppede og vore Øjne forblindede - hvo veed: om det ikke var en politisk Blindebuk, vi legede? Da Fienderne gjorde Landgang ved Vedbek, blev al Modværge forbuden. Og den som forsøgtes ved Kiøge med et slet armeret Landeværn, gav blot Stof til en Spotteviser. Kronprindsen rejste (med engelsk licence) til Holsteen, hvor den danske Hær, der skulde været i Sælland, stod og presenterede Gevær for Franskmandene. I Hovedstaden vare, foruden et par tusinde Linietropper, intet andet Forsvar end den borgerlige. - Jah! da Fienderne i tredobbelt Antal havde omringet vor gamle Axelstad, da recognoscerede man; men det var ikke stort andet end de sædvanlige Exerseerøvelser paa Fælledeerne - Vi forstode ikke Krigen, eller vilde, eller maatte ikke forstaae den. Britterne toge os godt i Skole; men der vankede haarde Knups. Hvormeget have de frugtet! Mesterlextien gjør hvad den vil, og de nedre Classer sidde over, eller skulke, ligesom de bedst kunne.

☒ Kiøbenhavns Bombardement er en uafvaskelig Plet paa den engelske røde Kjole - paa den danske med. - Krige motiveres sædvanligviis; men til denne kunde Ephorerne i Downingstreet ikke ophitte - andet Motiv end det: "at ville tage vor Flaade inden Napoleon fik den." Om dette var een af hans Fredsbetingelser i Tilsit, mangler juridisk Beviis; skjøndt det langt fra ikke er utroligt. Alligevel er det en egen Sag: at Peer trækker Kjolen af Mads, for at Poul ikke skal 335 gjøre det. - Danskene skulde hyttet sin, men!!! - Peer gjorde det endnu værre: Han spolerede hele Oplaget til nye Søkjoler; og Mads stod med sammenlagte Arme, og saae derpaa.

☒ Det var ikke nok med Orlogsflaadens Ran; Handelsflaaden skulde ogsaa ødelægges, og dermed Hovedkilden til Danmarks Velstand stoppes. I syv Aar arbejdedes flittigt herpaa. Og hvad de øvrige Kilder angik, da havde vi hos os selv saadanne Vandmestere, at de den 5te Januar 1813 offentligt erklæredes for udtørrede. Med renere Ord: Statscassererne spillede Fallit, og Creditorerne, nemlig Nationen, maatte lade sig nøje med 16 Procent. Mange bleve jo herved ruinerede; men Skiftecommissærerne, med nogle enkelte gode Venner bleve stabilerede Folk ved denne Finantsoperation. Og varede det endda længe, inden Assignaterne fik synderlig Værdie. Rigsdalerssedler stode næsten al pari med Fidibusser: der behøvedes flere end hundrede, for at kunne spise sig mæt. Hvermand gjemte sit Sølv under Laas og Lukke. Jøderne fik Skyld for at have ført det ud af Landet; men da Coursen bedrede sig, kom det efterhaanden tilsyne. - Da ved et fremmed Hof engang blev yttret: "at Danmark maatte være reent ødelagt," sagde en vis stor Monark: "ingenlunde; kunde Danmark ødelægges, maatte det være skeet forlængesiden."

☒ Der var noget i.

336

☒ Vi havde Forbund med Frankerne, der dog ikke brød sig om vor Vaabenbistand, før efter deres ulykkelige Ruslandstog. Saameget er vist: at vore Folk fortjente de franske Generalers "braves Danois!" Men det gik, som sædvanligt, bagvendt til. Vor Hær var deelt, eller hvad der er det samme, adspiltet. Den skulde have styrket Napoleons venstre Arm - atter det forhexede Sparesystem! Størsteparten gjemtes paa den Ø, der er berømt for sin Humle, sine smukke Piger, og sine Æbler, hvor den øvede sig i at skyde Æblerne ned af Træerne, drak Gammeløl, og kyssede Pigerne. Det kunde altsammen være grumme godt - i Fredstider; men da en Sværm af Russer, Preuser og Svenske oversvømmede Holsteen, og Frankerne havde indsluttet sig i Hamburg, borde alle Æbleskytterne sluttet sig til Skarpskytterne ved Sehested, der, førte i tredobbelt Ild af en fremmed General, gjorde Underværker af Tapperhed. Dem lod man nu garnisonere i Rendsborg, og sluttede Freden til Kiel, ved hvilken man lod sig kile Norge fra.

☒ Jacob von Thyboe har sagt: "lad os faae en Fred, hvordan den saaend bliver!" Denne Lærdom lagde hans Efterkommere paasinde; og Norge kunde sørge for sig selv - hvilket det ogsaa gjorde. - Men Enkemanden hernede? Aah! til ham fæstede man en lille bitte tydsk Brud, men jeg troer: at de endnu ikke ere copulerede - blive det vel neppe: Han forstaaer nok hendes tydsk, men hun har ikke synderlig Lyst til hans dansk; det kan gjerne skee, at en anden Bejler snapper hende væk engang, og saa er Forlovelsen hævet.

⌘ Bytte er Bedrag: for det store stærke Norge fik vi det lille Lauenburg, hvor der ere flere Ulve og Vildsviin, end Mennesker. Vi maatte endda være glade - om just ikke saameget ved denne Almisse - saa dog ved at vi beholdt os selv - (saalænge det nu varer; sover man over sig som sædvanlig, kan man let vaagne i en kold Forskrækkelse). -

⌘ Hvad har man ellers bestilt her i disse otte og tyve Fredsaar? Hvormeget har man betalt af paa Gjælden? "Gjælden? - Naa! de hundrede og tredive Millioner. Med denne Capital jager det ikke; naar vi blot svare Renterne. Desuden kan Budgettet ved dets mange og lange Rubrikker vise os: at vi ere Folk der have Raad til at spendere."

⌘ Rigtignok har Koen et melkerigt Yver; men skulde den aldrig kunde blive seen? - "Rygterne og Malkepigerne derom! hvad kommer 337 det os ved? Vi faae nok det vi behøve- og lidt til: lad dem saa sørge, som sidst leve! og dem lukke Døren, der gaae sidst ud!" - Men om nu Døren er slaaet ilaas? Og Nøglen borte? "Det kan være, den maaskesig kan findes i Roskilde eller Viborg." - Lad os nu see ad! I manglende Fald findes vel en Dirk. - Kunde man ikke sælge? Kunde man ikke knibe? Der have vi Colonier i alle de tre andre Verdensdele; disse Colonier koste os baade Penge og Mennesker: lad os sælge dem! eller, om Ingen ville købe dem, hellere reent ud give dem bort eller gjøre dem ryddelige! Og saa knibe her hjemme - see Budgettet!!! Hm! Snak har vi nok af.

⌘ Hvad er saa videre udrettet her i disse oplyste Tider? - Man har holdt Væddepløjninger og Vædderidninger, og skrevet en stor Hob Forordninger, og bagefter Amendements til dem - det er altsammen godt for Papiirmølleren og Hofbogtrykkeren - ak! den Mængde af Klude her dog forbruges - det er sandt: saa har vi ogsaa faaet en Slags Stænderforfatning. Rigtignok have Folkerepræsentanterne - der forresten ere klogeligen fordelte baade hvad Sted og Tid angaaer - ikkun Lov til at give Raad; men de raade ikke for Noget, undtagen for den halve Tønde Guld, som deres Vælgere aarligen spæde til. Men hvad har de ellers udrettet? "Det veed jeg ikke." Jaja, der er ymtet om en Udvidelse af Raadmændenes Magt, om en Indskrænkning i Finantsmændenes, og om almindelig Værnepligt; men Alting er endnu blevet ved det Gamle. - Endelig blev, ogsaa under den forrige Konge eller i hans Navn, beordret en Matriculkalfatring, der, ligesom hiin Finantskalfatring af 5/1 1813, gaaer for en stor Deel ud paa Pungekalfatring. Jordsmagerne fik ikke saa lidt i deres Punge; men de Landejere som have købt dyrt paa Grund af let Hartkorn, de kunne nu selv blive lettede.

⌘ "Nu! og hvad saa mere?" - Hvad mere? Er det ikke nok? - "Nej det er ikke! der er for Ex. ikke sagt noget om Underviisningsvæsenet, om de yngre Slægters bedre Dannelse." - Saamænd! det kunde jeg nær have glemmt; det er godt, jeg erindres derom. I dette ikke uvigtige Fag er virkelig gjort meget - om ikke alt for meget. I de lærde Skoler er rigtignok Latin og Græsk Hovedsagen; men af mere nyttige Sprog og Kundskaber gives nu og en Mundsmag. - Almueskolerne ere ogsaa ret kjønt eftersete; og det vilde blevet endnu kjønnere, hvis man kunde fornægtet den gamle Abenatur. Der havde nemlig Engelskmændene 338 opfundet en ny Læremethode, som de kaldte "Indbyrdes" Med vores langt mindre Børneantal behøvede vi den slet ikke, men vi maatte jo med, og pumpe en Tønde Guld frem til Sand og Pegepinde med videre. Nu er dette Maskinværk gaet istaa; Vi maae see os ud i Syden efter noget andet Snurrepiberie.